

VELDWAARNEMINGEN CI

Verzameld door Henk Lichtenbeld

Ijsduiker. 1-11-76 1 ex. zwemmend in branding tussen Wassenaar en Katwijk. Gedurende 20 min. op ca 15 m kunnen waarnemen (C. W. Moeliker).

Parelduiker. 29-9-76 1 ex. r. N. boven zee Den Helder (afd. Den Helder NJN, med. J. v. Velzen).

Vaal Stormvogeltje. 2-10-77 3 ex. tussen pl. 4 en 5 Noordzeestrand Schiermonnikoog (1 ex. 9.30 uur, 1 ex. 15.00 uur en 1 ex. 15.10 uur, stormachtig tussen 8 en 9, afnemend) (J. M. & J. Ch. Boshuizen).

Stormvogeltje. 4-12-76 1 ex. Zuidpier, IJmuiden (Kees Borrins); 7-12 vers dood ex. strand Zandvoort pl. 69/750 (J. Ch. Boshuizen).

Grote Zilverreiger. 29-5-76 1 ex. Knardijk, kmp. 20.1, Z. Flev. (H. J. & H. S. Lichtenbeld e.a.); 12-6 1 ex. Knardijk, Z.Flev. (U. Glimmerveen, A. Bos, G. Steinhaus, M. Oort); 14-6 1 ex. Knardijk (D. Beekman, R. Dekker, P. Beiboer); 16-7 1 ex. Makkumer Zuidwaard (E. Boerma); 23-7 1 ex. thv Piaam (J. Pilzecker); 5-9 1 ex. buitenkant dijk bij Piaam (dr. ir. J. J. P. Krop); 24-10 1 ex. IJsselmeerdijk bij Piaam (B. Jansen, J. van Dijk); 28-5-77 2 ex. overvl. r. NO bij Nieuwkoopse Plassen (R. v. Beusekom, H. S. Lichtenbeld, H. Uittenbosch), 29-5 op grote afstand wederom gezien; 18-9 1 ex. Knardijk (J. Verduin); 20-11 1 ex. Knardijk Z. Flev. (Bas Foederer); 27-11 1 ex. Knardijk (dr. Mooij).

Kleine Zilverreiger. 27-7-76 1 ex. Dijkwater, Schouwen-Duiveland (dr. R. H. D. Lambeck, W. Rosing).

Koereiger. 29-8-76 1 ex. bij brug bij Nijkerk (G. de Vries, V. Muller, P. Dieperink); 2-7 en 10-7-77 juv. ex. omgeving Nederweert (F. M. v. Hooijdonk, Van Lierop, Van der Sande, Bergs, Reulen); 14-8 ad. ex. en 21-8 ad. ex. in gebied Osen, gem. Heel L. (J. & H. Pijpers, P. Landman, J. Wiersma).

IJseend. 6-10-76 ♀ Z.Flev. (R. v. Rossum, C. J. Schoonenberg, L. v. d. Bent, Van Handel); 18-10 ♂ Grevelingen bij Bruinisse (W. Heermans); 31-10 3 ex. r. Z. boven zee thv Katwijk (R. v. Rossum, C. J. Schoonenberg, Gebr. v. d. Bent); 7-11 4 ex. Zuidpier, IJmuiden (R. Daalder); 10-11 2 ex. tussen Knardijk en Lelystad-Haven (Mevr. P. A. Fentener van Vlissingen-Marston); 14-11 2 ♀♀ op zee bij Zuidpier, IJmuiden (M. v. Dongen, A. v. Poppel, H. Vercrujse, U. Weber, R. Daalder); 26-2-77 2 ♀♀ IJsselmeer pl. 11, Z.Flev. (A. Buhr).

Witkopspeend. 17-9-76 1 ex. Makkumer Noordwaard (N. Groen); 1-1-77 ♀ langs Oostvaardersdijk bij Lelystad (R. H. & K. Kampf); 15-5 ♂ aanlegsteigers Brampjesgat, Nieuwkoopse plassen (J. Th. Gieslen).

Sneeuwgans. 27-11-76 1 ex. tussen ca 300 Rietganzen 1 km NO van Ferwoude op grasland (H. v. d. Molen, D. Kwakkel, P. v. d. Kriekke).

Rotgans. 3-8-76 1 ex. De Schorren, Texel (M. M. Hendriks, C. W. Moeliker); 29-12 ca 95 ex. oostzijde Grevelingendam bij Bruinisse (B. Korf).

Roodhalsgans. 17-12-76 1 ex. tussen ca 50 Kolganzen weidevogelreservaat bij Flevocamping, O. Flev.; 30-12 1 ex. tussen ca 3000 Kolganzen Knardijk (R. Niks, N. v. Opstal); 3-1-77 1 ex. tussen 1000en Kol- en Rietganzen tussen Harderwijk en de weg Harderwijk-Dronten (Mevr. P. A. Fentener van Vlissingen-Marston); 8-1 1 ex. weidevogelreservaat De Kievitslanden O.Flev., tussen Kol- en Brandganzen (P. v. Dam en leden

KNNV-excursie); 6-3 3 ex. tussen Workum en Gaast tussen veel Kolganzen (drs. D. W. Wolfskeel).

Ruigpootbuizerd. 7-2-76 1 ex. Dijkgatbos, Wieringermeer; 8-2 1 ex. Knardijk (F. & J. B. H. Stok); 3-3 1 ex. Hoek van Holland (W. Heermans); 14-3 3 ex. duingebied N. van Hoornse Slag, Texel; 20-3 5 ex. Knardijk (F. & J. B. H. Stok); van 30-10 tot 6-11 1 ex., 16-11 1 ex., 17-11 2 ex. te Hengelo O. (A. G. Oker); 2-1-77 1 ex. omgeving Lepelaarweg Z.Flev. (fam. J. Kannerorff).

Rode Wouw. 31-3-76 vliegend boven bouwland en naaldbos te Stroe (D. Brand, R. Akkermans, F. v. Asten); 7-7 1 ex. t. Z. van Hasselt O., in ZW. r. over Zwartewater (H. Vercrujssel); 14 en 15-8 1 ex. Ringselven, Weert (F. M. v. Hooijdonk); 28-8 2 ex. en 29-8 1 ex. aldaar (F. M. v. Hooijdonk, G. Baartman); 21-10 1 ex. tussen Nieuwvliet en Cadzand (G. J. van Nie); 30-12 1 ex. bij Kootwijk, sterk gevorkte staart (J. Verduin).

Zwarte Wouw. 6-5-76 1 ex. duinen, Schoorl (K. Klitsie); 8-5 boven ruigtes t. O. van Knardijk, in conflict met ♂Blauwe Kiekendief (F. & J. B. H. Stok); 30-6 1 ex. Katwijkse Zuidduinen (R. v. Rossum, G. v. d. Bent); 8-10 1 ex. overvl. r. ZO Arnhem-Noord (Vincent Eijlsink).

Roodpootvalk. 21-8-76 1 ex. Paal, gem. Hulst (E. E. de Leeuw); 25 tot 29-8 max. 7 ex. Kobbenduinen, Schiermonnikoog (J. Pilzecker); 19-9 1 ex. Hollandse Brug bij Muiderberg (D. Siersema, F. Houtman); 22-9 1 verm. juv.ex. op paaltje Sennerplaat, Lauwerszeepolder (J. Meijer); 25-9 ♀ r. ZO Zuidduinen Katwijk (G. v. d. Bent).

Kraanvogel. 5 tot 11-3-76 ca 50 ex. bij Lierop (P. M. J. Otten); 9-3 15 ex. op grond, Deldenerbroek, Ambt-Delden (B. Horck); 12-3 6 ex. overvl. Deldenerbroek (B. Horck); 2-4 1 ex. Leegveld, Deurne (P. M. J. Otten); 20-4 7 ex. Zuidduinen, Katwijk r. N. (J. v. d. Berg, R. v. Rossum, H. Brinks); 21-4 1 ex. Leegveld, Deurne (P. M. J. Otten); 10-7 1 ex. weiland t. W. van Tjonger Fr. (H. Vercrujisse); 20-7 tot 20-8 1 ex. bij Molenberg bij Smeerling, Stadskanaal (R. Meins); 31-7 1 juv.ex. nabij Vlagtwedde (E. Boerma); 23-8 1 juv.ex. Leveroy-Nederweert (F. M. v. Hooijdonk); 20-10 19 ex. r. W. Maurik (J. A. C. M. Bervaes); 10 ex. al enk. dagen op De Eng te Soest (B. Schaffener); 27-10 2 ex. op land bij Ellecom (Roelofs); 9-11 en 12-11 vluchten (o.a. van 32 ex.) boven Betuwe (mevr. De Vries, med. dr. R. D. Crommelin); 14-11 30-40 ex. r. ZO. tussen Oploo en Elzendorp, Noord-Peel (E. de Haan), ca. 20 ex. boven Wageningen r. ZW. (dr. R. D. Crommelin); 25 ex. r. W. bij Meppel (R. Schut); 21 uur, troep r. W/NW. boven Arnhem (F. E. Wilmer); 37 ex. r. ZW. over Driebergen (ir. D. S. Tuijnman); 242 ex. r. W. over de IJssel bij Gorsel (J. W. Lensink); 36 ex. r. ZW. Nunspeet (A. Smit); 4 en 5 ex. boven Rhenen (P. Opdam); 19 uur grote troep boven Gelderse Vallei bij Rhenen (D. A. Jonkers); 11 uur 56 ex. Tull en 't Waal (J. Zeeman); 13.30 uur 115 ex. r. Z. bij Maasbracht, 13.50 uur 84 ex. r. ZO. bij Linne; 16.15 uur 37,93 en 320 ex. r. Z. bij Kessel (L. M. J. v. d. Berg); 's middags 3 ex. boven Buurmalen (R. Reynen); 20 ex. eerst boven Amerongen later boven Leersum (D. A. Jonkers, B. Mabelis); 19 ex. polder Arkemheen bij Nijkerk-Bunschoten (C. Rosier, Y. S. Vogel); 15-11 40-50 ex. ca. 0.30

uur boven Meppel. Duidelijk zichtbaar in het licht van beneden (R. Schut); ca 50 ex. over Berg en Dal r. Z. (Mevr. D. A. v. d. Neut-Verheyen); 42-45 ex. bij Drempt r.Z. (B. Schaffener); nacht van 15 op 16-11 grote troep over Duiven, ca 24.00 uur (H. Smit, med. B. Schaffener); 20-11 2 troepen van elk ca 40 ex. r. ZW. boven Leersum (F. Reitsma, med. D. A. Jonkers); 20-12 7 ex. foer. in Kroonpolders, Vlieland (R. Niks, N. v. Opstal); 24-12 1 juv.ex. in weiland bij Maartensdijk (Mevr. P. A. Fentener van Vlissingen-Marston); 15-10-77 35 à 40 ex. boven Heerlen (Mevr. J. C. Bout); 21-10 ca 40 ex. r. ZW. De Bilt (J. de Lange).

Grote Trap. 27-8-76 2 ex. bij Gasselte langs autoweg Emmen-Groningen (W. Nieuweboer); 28-8 ca. 30 ex. rotonde Gieten. Tussen Gieten en Rolde nog een kleinere troep (W. Nieuweboer, mej. S. Nieuweboer, mej. M. v. d. Spek).

Morinelplevier. 8-5-76 26 ex. op kale akker achter Knardijk, grotendeels in zomerkleed (F. & J. B. H. Stok); 20-5 13 ex. Eendenweg, O.Flev. (H. J. Lichtenbeld); 26-9 1 ex. waterleidingduinen 1 km. N. van Wassenaarse Slag (mr. H. W. Raven); 1 ex. Zuidoinderen, Katwijk (R. v. Rossum, L. v. d. Bent, C. J. Schoonenberg, J. v. d. Berg).

Rosse Franjepoot. 4-12-76 1 ex. Zuidpier (Jmuiden (K. Borrins); 12-11-77 1 ex. 300 m. N. van Noordpier op het strand met Drieteenstrandlopers (J. Ch. Boshuizen).

Grauwe Franjepoot. 29-8-76 1 ex. bij De Blocq van Kuffeler en 1 ex. langs de Knardijk (V. Muller, P. Dieperink).

Grote Jager. 21-8-76 1 ex. r. N. foer. bij Zilvermeeuw bij Den Helder. Ad., helder witte vleugelvlekken vielen erg op (afd. Den Helder N/JN, med. J. v. Velzen); 2-10-77 13 ad ex. doortr. tussen 9 en 15.30 uur Noordzeestrand, paal 4-5, Schiermonnikoog (J. M. & J. Ch. Boshuizen).

Witvleugelstern. 29-5-76 1 ex. boven zee thv Katwijk (R. v. Rossum, Gebr. v. d. Bent, H. Brinks); 21-5-77 1 ex. zomerkleed Zeilplas, Knardijk (H. J. & H. S. Lichtenbeld).

Witwangstern. 19-6-76 1 ex. Blikslag, Oost-Groningen (E. Boerma).

Lachstern. 14-7-76 6 ex. Westerschelde thv Westduin, Walcheren (C. W. Moeliker, M. M. Hendriks); 4-9 1 ex. Lauwersmeerpolder (E. Boerma, E. Boekema); 18-9 1 ex. strand thv Katwijk (R. v. Rossum, G. v. d. Bent).

Reuzenstern. 13-6-76 1 ex. Z.Flev. (D. Beekman, R. Dekker, P. Beiboer); 5-8 1 ex. Z.Flev. (R. v. Rossum, G. v. d. Bent, J. v. d. Berg, H. Brinks); 28-8 1 ex. ob.hut Knardijk (J. H. & C. A. van Berchum); 7-8-77 4 ex. opspuiterrein bij Naarderbos (S. H. Poelstra); 13-8 2 ex. ob.hut Knardijk (H. J. & H. S. Lichtenbeld).

Scharrelaar. 18-9-76 1 ex. Noorderakerweg, Amsterdam-Osdorp (P. D. Hille).

Hop. 4-5-76 1 ex. Zuidoinderen Katwijk (J. v. d. Berg, R. v. Rossum, H. Brinks); 18-9 1 ex. vliegend zuidelijk havenhoofd Scheveningen (E. & W. den Tonkelaar); 1 ex. duinen Schoorl (G. & K. Kliitsie); 19-10 1 ex. Urkerbos NOP (Politie NOP, med. M. de Jong); 28-8-77 1 ex. in weiland foer. Soeterbeek, Dommelgebied tussen Eindhoven en Nuenen (H. Schipper, B. Haven, B. van Opstal).

Kleine Bonte Specht. 27-2-77, 13-3 en 26-3 resp. 2, 1 en 1 ex. landgoederen 'De Treek' en 'De Boom', Leusden (J. Verduin).

Zwarte Leeuwerik. 8-1-77 4 ex. Parallelweg oostzijde Grevelingendam. Op ca 20 m afstand bleek zwart over hele lichaam met uitz. van de kop met donkerbruine streepjes vermengd te zijn. Poten donker, snavel licht met donkere punt

(echtp. J. E. M. Eggenhuizen en J. M. Eggenhuizen).

Engelse Gele Kwikstaart. 29-4-76 ♂ op dijk bij Hondsbosse Zeewering (F. & J. B. H. Stok).

Noordse Gele Kwikstaart. 8-5-76 8 ♂♂ glooiing IJsselmeerkant Oostvaardersdijk (F. & J. B. H. Stok); 11-5 2 ex. tussen 9 Gele en 3 Engelse Gele Kwikstaarten, Zuidoinderen, Katwijk (R. v. Rossum).

Kleine Klapekster. 25-8-76 1 ex. t. Z. van dorp Schiermonnikoog. Opvallend grote zwarte streep-tekening op de kop, doorlopend tot hoog op het voorhoofd. Kleine brede witte vlekken op de vleugel in de vlucht en duidelijk rose op de borst. Volgens med. van 22 tot 27-8 aanwezig geweest (J. Pilzecker, D. Radstake).

Waterspreeuw. 31-10-76 1 ex. Zuiderhoofd, Scheveningen (D. Brand, Mej. M. Slot); 4-12 2 ex. noordelijke vorm AM-duinen (W. Hageman, R. v. Heusden e.a.); 19 en 22-1-77 1 ex. park Angerenstein, Arnhem. Al 2 weken aanwezig volgens R. Kreetz (P. Roos); begin febr. 1 ex. in Beekhuizen bij Velp G. (M. Mendels, med. P. Roos).

Cettis Zanger. 28-8 tot 2-9-76 1 ex. Ellewoutsdijk. Ook veel zingend (D. A. Vleugel); 1977 2 paar broedvogels, Delft (A. H. N. Schaap, J. L. B. A. Knoi, C. A. de Braal).

Waterrietzanger. 26-7-77 2 ex. met voedsel in de bek, polder IJdoorn, Durgerdam (J. Ch. Boshuizen).

Fluiter. 15-5-76 zingend ex. in beuk, bosje bij Wieringerwerf (F. & J. B. H. Stok).

Bladkoninkje. 21 tot 23-9-76 1 ex. Ellewoutsdijk (D. A. Vleugel); 5-9 2 ex. bij gemaal te Paal, gem. Hulst (E. E. de Leeuw e.a.).

Kleine Vliegenvanger. 22-8-76 2 ex., 3-9 1 ex. Ellewoutsdijk (D. A. Vleugel); 17-9 1 ex. landgoed Strypemonde, Rockanje (T. Briggeman).

Baardmannetje. 8-5-76 6 ex. vl. langs Knardijk (F. & J. B. H. Stok); 19-9 regelmatig enk. ex. langs Oostvaarderdijk (D. Siersema, F. Houtman); 3-10 52 ex. Zwartenhoek, Axel (F. L. L. Tombeur); 16-10 1 ex. r. Z. Zuidoinderen Katwijk (R. v. Rossum); 21-10 ca 25 ex. r. Z. aldaar (H. Brinks).

Grauwe Gors. 11-3-76 ca 50 ex. foer. tussen afgebrand riet langs Twente-Rijnkanaal thv Enschede (B. Horck).

Geelgors. 1-3-76 5 ex. (wv. 2♂♂) Hoge Veluwe; 15-4 2 ex. w.o. 1 zingend ♂, duinen Castricum (F. & J. B. H. Stok).

Bruinkopgors. 16-5-77 1 ex. tussen Groenlingen, Midsländ, Terschelling (G. H. van Leeuwen).

Zwartkopgors. 1-10-76 ♂ gedurende 20 min. op 4 m afstand, foer. in meidoorn in een nieuwbouwwijk, Wageningen (H. G. Helmers).

Ortolaan. 5-5-76 ♂ Schinnen L. (P. H. Fuchs).

IJsgors. 11-11-76 3 ex. infiltratieveld Castricum (I. J. Soeteman).

Sneeuwgors. 3-12-76 ca 25 ex. Lelystad-Haven (M. de Vos); 20 en 21-12 enkele ex. Oostvaardersdijk bij Lelystad-Haven (Mevr. P. A. Fentener van Vlissingen-Marston); 24 en 31-12 ♂ in polder Meinerswijk bij Arnhem (P. Roos); 3-12-77 8 ex. dijk Balgzand, thv Amstelmeer (J. Remmers, H. J. & H. S. Lichtenbeld).

Appelvink. 20-4-76 4 ex. Ambierhei, Berg en Terblijt L. (R. A. M. Lemmerling); 22-6 1 ex. Alg. Begraafplaats 'Rusthof', Amersfoort (J. A. de Leeuw); 8-7 2 ex. Zuidoinderen, Katwijk (R. v. Rossum, L. v. d. Bent).

Kruisbek. 28-5-76 enk. ex. De Dennen, Texel (A. J. P. Bos); 10-6 20 ex., 14-6 25 ex., 23-6 10 ex., 26-6 10 ex., 19-7 3 ex., 27-7 7 ex. Alg. Begraafplaats 'Rusthof', Amersfoort (J. A. de Leeuw); 11-6 ca 25 ex., ♂♂, ♀♀ en nog om voedsel be-

delende juv. in Strypemonde-West, Voorne's Duin; nam toe tot 20 ♂♂, 15 ♀♀ en 15 juv. Na 3-7 niet meer waargenomen (B. Boekhout, T. Briggeman); 17-6 10 ex. r. Z. Staatsduinen Schoorl, 14 ex. r. W. aldaar (D. A. Jonkers); 29-6 geen, 2-7 22 ex. en 6-7 1 ex. geringd Ter-schelling (D. Westra); 30-6 ca 25 ex. Nieuwe Tiend, Udenhout (A. v. Poppel); 1-7 60 ex., 2-7 min. 100 ex., 6-7 12 ex., 7-7 3 ex., 8-7 2 ex., 9-7 10 ex., 12-7 12 ex., 15-7 30 ex. achter legerplaats Nunspeet (A. Smit); 2-7 1 ♂, 2 ♀♀ Leikeven, Loon op Zand (A. v. Poppel); 7-7 1 ex. r. ZW. Lage Veld bij Culemborg; 8-7 1 ex. rondvl. aldaar (A. v. Poppel); 10, 11 en 12-7 25 à 30 ex. Rijsterbos, Rijs, Gaasterland (A. Forsten), 20 ex. Buitenzorg, Baarn; 12-7 12 ex. aldaar (dr. G. A. de Vries), 9 ex. rondzwerfend Leersum (D. A. Jonkers); 13-7 tiental ex. zgn. Roelagenbos bij Ter Apel (H. J. Witteveen), ca 24 ex. bosperceel Bovenhaarweg te Leersum (M. Roos); 16-7 paar-tje Nieuwe Tiend, Udenhout (A. v. Poppel); 24-7 klein aantal grens Groeneveld-Buitenzorg, Baarn (G. de Vries); 1-8 1 ex. r. Z. Leersum (D. A. Jonkers); 8-8 7 ex. bij Nonnenven, Winterswijk (A. J. Derking); 29-8 1 ex. tussen Tilburg en Loon op Zand (A. v. Poppel); 11-9 20 à 25 ex. bossen bij Amerongen (N. Sleenwenhoek); 19-9 1 ex. Zuid-hollandse Biesbosch (A. v. Poppel); 6-10 ca 50 ex. Nunspeet; 2-11 1 ex. aldaar; 7-11 1 ex. Huls-horst (A. Smit); 13-2-77 ♂ en ♀ Hoeve Delle, Wa-geningen (H. v. Diepen); 5-3 2 ♂♂, 1 ♀ Holter-berg, Holten (dr. G. M. Bax).

Notenkraker. Mede dank zij D. A. C. van den Hoorn, dr. Fop I. Brouwer en S. Dijkhuizen ont-vingen wij honderden waarnemingen vooral uit oktober en november. Wij blijven toezending van waarnemingen zeer op prijs stellen.

Vlaamse Gaal. 3-10-77 ca 75 ex. r. Z. in 5 min. over weilanden t. Z. van Groenekan (H. C. Rie-mers).

Opgaven bestemd voor deze rubriek dienen zo spoedig mogelijk na waarneming opgezonden te worden aan J. Taapken, Utrechtseweg 43, Hil-versum. Ongewone waarnemingen zo nauwkeu-rig mogelijk beschrijven, geen telefonische op-gaven en uw berichten s.v.p. voldoende franke-ren.

Bomen laten leven

Kortgeleden is het boek 'Bomen laten le-ven' door J'orn Copijn, boomchirurg, ver-schenen (Uitg. De Driehoek, Amsterdam). Reeds eerder maakten we er af en toe van gebruik om de lezer te wijzen op de be-langrijke invloed die bomen op vogels hebben. Het boek behandelt bomen in stad en land, hun functie, geschiedenis en ver-zorging. Een boek, óók voor vogelliefheb-bers die verder kijken dan hun neus lang is. Op pagina 146 lezen wij het een en ander waarvan we hieronder iets willen laten volgen:

Bomen en vogels horen bij elkaar. Bomen en de daarbij behorende vegetatie zijn vaak bepalend voor de samenstelling en de groot-te van de vogelpopulatie in een gebied.

De specht staat in een kwade reuk omdat men hem ervan beticht zijn holen in ge-zonde bomen te maken die daardoor onher-stelbaar beschadigd worden. Zoals uit een op pagina 147 afgedrukte tekening blijkt is er altijd in het inwendige van de boom reeds

rotting aanwezig als de specht met zijn werkzaamheden begint.

Een rottingsplek in een boom heeft meestal een bepaalde oorzaak. Ze kan ontstaan zijn door takbreuk, het afsterven van takken, stambeschadiging door schuren van takken enz. Deze rottingsaantasting heeft tot ge-volg dat schimmels in de boom kunnen doordringen. Waar dood kernhout, dat geen afweerstoffen meer bevat, in de boom aan-wezig is, gaan ze hun werk als omzetters van organisch materiaal uitvoeren, om tot het eindresultaat humus te komen.

Voordat het zover is, gaat de specht in een dergelijke, vaak droge, verrotte houtkern zijn nesthoite maken. De specht is nooit de oor-zaak van het rottingsproces, hij gebruikt slechts de rotte houtkern voor het maken van een broedruimte.

De rotting is begonnen op de plaats waar het regenwater dat langs de stam naar be-neden vloeit, het dode hout raakt. Daar be-gint de holenbouwer dan ook met zijn eerste gat, dat heel slim iets naar boven loopt al-vorens in de nestholte af te zakken. Zo houdt hij het aflopend regenwater buiten zijn broedholte. Vaak zit het gat precies onder een tak, zodat ook het inregenen tot een minimum beperkt blijft. Pas daarna zoekt de specht het onderste deel van het wond-vlak op, hij heeft gewacht tot ook daar het rottingsproces voldoende hout heeft aan-gepast.

Ten slotte maakt hij het flatgebouw compleet met een derde holte, nu door de levende spinthoutlaag van de boom heen. In tegen-stelling tot de twee eerste gaten worden gaten in levend hout door de callusvorming ieder jaar kleiner en vormen daardoor een broedmogelijkheid voor een in grootte af-lopende reeks holenbroeders. Het stimuleren van nestgelegenheid in zuiver houtteeltkun-dig egegette bossen zou een goede zaak zijn. Al zou men maar van 10-20 te dunnen bomen de koppen afzagen en het er reste-rend stamgedeelte van 5-10 m lengte laten staan dan zou door het afsterven en inrotten daarvan de specht gelegenheid krijgen hopen voor zichzelf en zijn opvolgers te bouwen.

Een dergelijke noodzakelijke dunning be-hoeft niets extra te kosten en schept bij-voorbeeld in grove dennenbossen die arm aan nestholten zijn een ideale broedgelegen-heid voor deze insekteneters en dus wel-kome insektenverdelgers.'

Tot zover de heer Copijn. Het is dus deuide-lijk dat de spechten het afbraakproces van zieke of ongezonde bomen versnelt, maar dat indien men voortijdig alle niet volkomen gezonde bomen omkapt en weghaalt er geen voldoende levensmogelijkheden voor onze insektenverdelgers overblijven.

J'orn Copijn: Bomen laten leven. Bomen in stad en land, hun functie, geschiedenis en verzorging. Geïllustreerd met vele zwart-wit tekeningen, foto's (zwart-wit en gekleurd). 204 pag. (z.j.). Uitg. De Driehoek, Amsterdam. Prijs f 55,—.

Goudhaantjes

Op pag. 229 (jaargang 25-nr. 5) moet in tabel 5 de datum 25 oktober één maal veranderd worden in 6 oktober en 25 november in 22 november onder het Vuurgoudhaantje.

Op pag. 232 (5e regel van boven in de rechter kolom) is onder het hoofdje 'Materiaal en methode' het cursieve gedeelte van de volgende zinnen weggevallen: 'Ook uit de literatuur (vergelijk Busse 1976) is bekend, dat de maten van verschillende *populaties kunnen verschillen. Willen we dus weten of de verschillende vangpieken één of meerdere herkomstgebieden vertegenwoordigen, dan moeten zoveel mogelijk maten vergeleken worden, omdat tussen de populaties meestal geen duidelijke verschillen bestaan en omdat vaak niet bekend is welke verschillen er zijn.*'

Pag. 235: P 0.05 in tabel moet zijn: < P 0.05.

Pag. 236: toevoegen achter vleugellengtes in onderschrift figuur 4: ♂♂.

Erratum artikel Blauwe Reigercensus

1970-1976

Door een misverstand is in het artikel over de census van de Blauwe Reiger (Het Vogeljaar jrg 25 nr. 5, oktober 1977) een deel van de notatie van figuur 1 (bladzijde 211) weggevallen. Zowel op de x-as, als op de verschillende y-assen zijn de getallen weggevallen. Het volgende had vermeld moeten worden:

x-as: respectievelijk de jaren 1970 tot en met 1976.

y-assen: op de kleine, losstaande as: onder vermelding „Aantal vestigingen” (eveneens weggevallen) de schaalverdeling: 210, 180, 150 (van boven naar beneden).

op de grote y-as: bovenste deel (aantal bezette nesten): 10, 8, 6, 4, 2 (bij de as: x 1000).
Op het onderste gedeelte: 40, 30, 20, 10 (bij aantal vestigingen).

A. A. Blok, M. Roos